

הרפורמה בשינויי מבנה תיקון 242 לפקודת מס הכנסה

מרצה: מאורי עמפלי, עו"ד (רו"ח)
אוקטובר 2017

אין באמור במצגת זו כדי להוות חוות דעת ו/או ייעוץ משפטי בסוגיות הנידונות ובכל אופן מומלץ להתייעץ עם מומחה מס לפני נקיטת צעדים משפטיים ו/או אחרים המסתמכים על מצגת זו.

נושאי המצגת

- רקע כללי ומושגי יסוד
- רקע לתיקון 242
- שינויים רוחביים בתיקון 242
- תיקון סעיף 103 לפקודה - מיזוגים
- תיקון סעיף 104 לפקודה - העברת נכסים
- תיקון סעיף 105 לפקודה - פיצולים
- הוראות מעבר ותחולה
- טבלאות מסכמות

רקע כללי

רקע כללי – היתרונות הטמונים בשינוי מבנה

- חיי המסחר וצרכים עסקיים שונים עשויים לגרום לתאגידים לנקוט בהליכים לשינוי מבנה כגון: מיזוג, פיצול ו/או העברת נכסים לחברה תמורת מניות.
- לשינויי מבנה יתרונות משמעותיים לתאגידים המשתתפים:
 - צמצום וחסכון במשאבים וכוח אדם;
 - פיתוח עסקים חדשים;
 - סינרגיה - שיתוף בידע ובטכנולוגיה;
 - הרחבת שירותים ומוצרים, מתן פתרון כולל ללקוח;
 - הפיכת השקעה לנזילה באמצעות מיזוג לתוך שלד בורסאי או חברה ציבורית;
 - גיוס משקיעים חדשים לפעילות ספציפית;
 - התמודדות טובה יותר בתחרות מול צדדים שלישיים;
 - סדר בקבוצת חברות, הפרדת ישויות כלכליות לפי תחומי פעילות;
 - קיזוז הפסדים;
 - ועוד...

רקע כללי – חקיקת חוק המיזוגים והפיצולים

- ביום 17.8.1993 התקבל בכנסת תיקון מס' 94 לפקודת מס הכנסה (נוסח חדש), התשכ"א-1961 (להלן: "הפקודה"), המכונה חוק "המיזוגים והפיצולים" אשר הוסיף את חלק ה-2 לפקודה (נכנס לתוקף ביום 1.1.1994).
- מטרת התיקון (כפי שעולה מדברי ההסבר לחוק): "ליצור תנאים נוחים לביצוע שינויי מבנה שיביאו להתייעלות הגופים המשתתפים בתהליך ויתרמו לצמיחה כלכלית במשק".

רקע כללי – הדרישות המרכזיות של החוק

- הוראות חלק ה-2 לפקודה מסדירות את התנאים שבהם שינויי מבנה דוגמת **מיזוג חברות (סעיף 103)**, פיצול חברות **(סעיף 105)** או העברת נכסים לחברה תמורת מניות בה **(סעיף 104)**, לא יחוייבו במס (דחיית מס).
- מדובר במקרים שבהם מבחינה מהותית לא היה מימוש כלכלי אמיתי המצדיק חיוב במס, וזאת בשל השמירה על הבעלות הכלכלית בנכסים המועברים. במקרים אלה, החיוב במס נדחה למועד המימוש.
- בכל מקום שבו לא מתחייבת מכירה במס על שבח, תתחייב המכירה במס רכישה בשיעור של 0.5% משווייה.
- **שני תנאים מרכזיים לזכאות להקלות המס:**
 1. שינוי המבנה הוא לתכלית עסקית וכלכלית;
 2. הימנעות מהמס או הפחתת מס בלתי נאותה איננה מהמטרות העיקריות של שינוי המבנה.

רקע כללי – מבנה חלק ה 2 לפקודה

- **"פרק ראשון: פרשנות ותחולה"** – סעיף הגדרות (103), תחולה (103א) וסמכות לשינוי תנאים (103א1).
- **"פרק שני: מיזוג חברות ואגודות שיתופיות"** – סעיף 103
מיזוגים בין תאגידים: מיזוג לחברה קולטת- מיזוג סטטוטורי (סעיף 103ב ואילך) או בדרך של החלפת מניות (103כ).
- **"פרק שלישי: העברת נכסים תמורת מניות"** – סעיף 104
העברת מלוא הזכויות בנכס (104א), העברת נכס על ידי מספר בני אדם (104ב), העברת נכס לחברה אחות (104ב(ו)) והעברת מניות לחברת אם ("הנפה") (104ג), החלפת מניות (104ח).
- **"פרק רביעי: פיצולי חברות, אגודות שיתופיות ועמותות"** – סעיף 105
פיצול חברה לחברה חדשה ("פיצול אופקי") (105א(1)), פיצול חברה לחברת בת חדשה ("פיצול אנכי") (105א(2)).

רקע כללי - סעיף 103 – מיזוג

מיזוג יכול להיעשות באחת משתי דרכים עיקריות:

1. "מיזוג סטטוטורי" – (סעיף 103ב ואילך)

העברת כל הנכסים וההתחייבויות של חברה או של מספר חברות ("חברה מעבירה") לחברה אחרת ("חברה קולטת"), תוך חיסול החברה המעבירה ללא פירוק, בהתאם לצו מיזוג של בית משפט מחוזי (סעיף 351 לחוק החברות) או בהתאם לפרק הראשון בחלק השמיני בחוק החברות (הליך הכולל: הצעת מיזוג, אישור דירקטוריון ואסיפה כללית בכל אחת מן החברות המתמזגות, שליחת הודעה לרשם החברות ולנושי החברה, אישור המיזוג ע"י רשם החברות);

2. **החלפת מניות** - (סעיף 103כ)

העברה של 80% לפחות מן הזכויות בחברה או בכל אחת מהחברות ("חברה נעברת") לחברה אחרת בתמורה למניות שיוקצו בחברה האחרת, ובלבד שבעלי הזכויות והצדדים הקשורים להם, העבירו לחברה האחרת את כל זכויותיהם בחברה הנעברת ("חברה קולטת") – החברה הנעברת אינה מתחסלת.

רקע כללי - סעיף 103 – שלוש דרכים עיקריות למיזוג

3. "שרשרת מיזוגים"

הטבת המס (סעיף 103ב(א) לפקודה):
"מכירת זכויות בחברה מעבירה אגב מיזוג, והעברת נכסי חברה מעבירה או התחייבויותיה לחברה קולטת אגב מיזוג, לא יחוייבו במס לפי פקודה זו, או לפי חוק מיסוי מקרקעין".

רקע כללי - סעיף 105 - שתי דרכים לפיצול

פיצול יכול להיעשות באחת משתי הדרכים הבאות:

1. "פיצול אופקי" – (סעיף 105א(1) לפקודה)

העברת נכסים והתחייבויות של חברה מתפצלת לחברה חדשה שהוקמה לצורך הפיצול והזכויות בה בידי אותם בעלי זכויות שבחברה המתפצלת וחלקו של כל בעל זכויות בחברה החדשה זהה לחלקו בחברה המתפצלת (פיצול חברה לחברה חדשה);

2. "פיצול אנכי" – (סעיף 105א(2) לפקודה)

העברת נכסים והתחייבויות של חברה מתפצלת לחברה חדשה שהוקמה לצורך הפיצול והיא בבעלות מלאה של החברה המתפצלת (פיצול חברה לחברת בת חדשה).

הטבת המס: מחיקת מניות חברה מתפצלת או הפחתת הונה בפיצול לפי סעיף 105א(1) והעברת נכסי חברה מתפצלת לחברה חדשה לא יחוייבו במס לפי פקודה זו או לפי חוק מיסוי מקרקעין, והכל אם התקיימו התנאים שבפרק זה.

רקע כללי – תיקון 242 לפקודה

- ביום 6.8.2017 נכנס לתוקף החוק לתיקון פקודת מס הכנסה (תיקון מס' 242), התשע"ז-2017 ("**תיקון 242**" או "**התיקון**"). התיקון נועד לתת מענה לסביבה הכלכלית המודרנית, שכן מאז חקיקתו בשנת 1994 כמעט ולא היו שינויים מהותיים בפרק המיזוגים והפיצולים (למעט תיקון 123 משנת 2000) ולהתאים אותו לדרישות הזמן עם דגש על חברות טכנולוגיה.
- מהניסיון שנצבר לאורך השנים ברשות המסים עלה כי חלק ה-2 קבע מגבלות אשר **הקשו** על שינויי מבנה המבוצעים מטעמים עסקיים, במציאות כלכלית דינמית, ואינו נותן מענה הולם לצורכי החברות, בפרט בכל הקשור לשינויי מבנה שמשותפות בהם חברות הפועלות בענפי הטכנולוגיה העילית (היי-טק).
- שינוי מבנה הוא כלי חשוב במגזר זה, המתאפיין בשיעורי צמיחה גבוהים ובשינויים תכופים, ומקל על החברות בביצוע גיוסי הון ורכישת פעילויות, שנועדו להרחיב את פעילותן העסקית.

רקע כללי – מטרתו של תיקון 242

- מטרתו העיקרית של תיקון 242 היא הגמשת המגבלות החלות על מתן הקלות המס בעת ביצוע שינויי המבנה, ובכלל זה מתן אפשרות רחבה יותר לכניסת משקיעים לחברה ולמימוש זכויות, וכן מתן אפשרות לביצוע שינויי מבנה מורכבים והסרת חסמים נוספים בדין הקיים.
- התיקון נועד גם לקבוע הסדר אחיד, ככל האפשר, לעניין מגבלות החלות היום על שינויי מבנה שונים ולפשט, ככל האפשר, את הוראותיו של חלק ה-2.
- התיקון מתמקד בשינויי מבנה המשמשים חברות הפועלות בתחום הטכנולוגיה העילית (היי-טק), בשל החשיבות הרבה שיש לצמיחתן ולביסוסן כחברות מובילות בענפים שבהם הן פועלות.

שינויים רוחביים

שינויים רוחביים - שינוי זכויות בתקופת המגבלות

עיקרי הדין עובר לתיקון:

- **הכלל:** החיל מגבלות הנוגעות למכירת זכויות והקצאת זכויות בחברה העוברת שינוי מבנה, במהלך תקופה של שנתיים (בין השאר בסעיפים: 103ג(8), 104ב(א)(1), 104ג(א)(4) ו-105ג(7)).
- **החריג: סייגים מסוימים המפורשים בחוק** (בהתאמה סעיפים 103ג(9), 104ד(1) ו-105ג(8)) לפיהם ניתן למכור במהלך תקופת המגבלות עד 10% מהזכויות של כל אחד מבעלי הזכויות בחברה הקולטת וניתן להקצות במהלך התקופה כאמור זכויות **לבעל זכויות חדש** בהיקף של עד 20% מהון החברה לאחר ההקצאה, ובלבד שהקצאת הזכויות לכל בעלי הזכויות החדשים יחד לא תעלה על 49%. כמו כן, ניתן להקצות במהלך תקופת המגבלות זכויות בבורסה לניירות ערך בהיקף של עד 49% מהון החברה לאחר ההקצאה.
- יצוין כי בפיצול ניתן היה להקצות זכויות למשקיע חדש ובבורסה בהיקף של עד 50% מהזכויות בחברה החדשה ובחברה המתפצלת (סעיף 105ג(8)).

שינויים רוחביים - שינוי זכויות בתקופת המגבלות

עיקרי הדין עובר לתיקון:

- **החריג:** תקנות מס הכנסה (שינוי מבנה של חברות עתירות מחקר ופיתוח), התשנ"ד-1994: **חברה עתירת מחקר ופיתוח - עיקרי התנאים:**
 - עיקר פעילותה מהיום שנוסדה היא פעילות מו"פ;
 - עיקר פעילותה במשך שנתיים מיום שינוי המבנה היא פעילות מו"פ או שימוש ו/או שיווק של מוצרים שפותחו;
 - כל נכסי החברה שימשו בתקופת המחקר לפעילות מו"פ;
 - 75% מהוצאות המו"פ הוצאו בישראל;
 - לא היו ברשות החברה זכויות במקרקעין במשך שנתיים לפחות מיום שינוי המבנה (מעבר לאלו המשמשים למו"פ);
 - תמורת ההנפקה שימשה במשך שנתיים מיום שינוי המבנה תשמש להשקעה במו"פ;
 - ניתצן אישור מנהל רשות המסים;

שינויים רוחביים - שינוי זכויות בתקופת המגבלות

עיקרי הדין עובר לתיקון:

- **החריג: תקנות מס הכנסה (שינוי מבנה של חברות עתירות מחקר ופיתוח), התשנ"ד-1994: חברה עתירת מחקר ופיתוח - הקלה בדרישות סעיף 103ג:**
- זכויותיהם של בעלי המניות הקיימים לפני שינוי המבנה לא יפחתו מ- 25% בחברה הקולטת/ בחברה עתירת מחקר ופיתוח;
- לא חלה מגבלת 10% אחוזי מכירה;
- ניתן להקצות מניות למי שלא היה בעל מניות בחברה בלא מגבלת אחוזים;
- **תקנות מס הכנסה (הקלה ביחסי גודל בסוגי מיזוגים מסוימים), התשס"ג – 2003: בתנאים מסוימים יחסי שווי שוק של 1:9 לעומת 1:4 (מיזוג חברת מו"פ/מיזוג בין חברות קשורות/ חברה ציבורית).**

שינויים רוחביים - שינוי זכויות בתקופת המגבלות

לאחר התיקון:

- המגבלות האמורות צומצמו באופן מהותי, כך שיתאפשרו במהלך תקופת המגבלות:
 - הנפקה לציבור;
 - מכירת זכויות על ידי בעלי הזכויות הקיימים;
 - הקצאת זכויות, ובכלל זה הקצאת זכויות חדשות לבעלי הזכויות הקיימים; ובלבד שזכויותיהם לא יפחתו מ-25% בחברה הקולטת.

אימוץ עקרונות ההקלות לחברה עתירת מו"פ:

- תמשיך לחול ההוראה לפיה מיד לאחר מועד שינוי המבנה, יחזיקו כל בעלי הזכויות בחברות המשתתפות בשינוי המבנה, במלוא הזכויות בחברה הקולטת/החדשה (למעט בהעברת נכס לפי סעיף 104א – 90%).

שינויים רוחביים - שינוי זכויות בתקופת המגבלות

לאחר התיקון – הוראות מיוחדות:

- לעניין מיזוג בין חברה בת לחברת אם המחזיקה במלוא הזכויות בחברת הבת – סעיף 103ג(8)(א) לפקודה קובע כי תוסר לחלוטין מגבלת 25% שהיו קיימות לפני התיקון בעת הקצאת ומכירת זכויות בחברה האם (הקולטת) לאחר המיזוג.
הרציונל: שינוי המבנה במקרה זה מתרחש רק במישור החברות (הקולטת והמעבירה) ולא במישור בעלי הזכויות.
- במיזוג על דרך החלפת מניות (103כ), בתקופת המגבלות סך הזכויות שבהחזקת החברה הקולטת לא יפחת מ-51% מכל אחת מהזכויות בחברה הנעברת.

שינויים רוחביים - שינוי זכויות בתקופת המגבלות

לאחר התיקון – הוראות מיוחדות (המשך):

- לעניין העברת נכסים לחברה עתירת מו"פ - נקבע כי לא יחולו המגבלות החלות על בעלי המניות בגין העברות אלה (התנאי לאחר התיקון לפיו זכויותיהם לא יפחתו מ-25% בחברה החדשה או הקיימת - לפי העניין), כך שניתן יהיה להקצות למשקיעים חדשים ללא מגבלת דילול על בעלי מניות קיימים/מייסדים, ובלבד שבעלי המניות הקיימים יימנעו מלמכור את מניותיהם בחברה הקולטת בתקופה של שנתיים ממועד העברת הנכס (תנאי שהיה קיים עובר לתיקון) – ראו סעיפים 104א(א)(1)(ב) ו-104ב(א)(1)(ג).

שינויים רוחביים – צמצום מגבלות לעניין קיזוז הפסדים

הדין עובר לתיקון:

- לפי סעיף 103ח, הפסדים שהיו לחברות המשתתפות במיזוג לפני מועד המיזוג, יותרו בקיזוז החל מהשנה שלאחר מועד המיזוג כנגד הכנסתה של החברה הקולטת, ובלבד שלא יותר לקיזוז סכום העולה על 20% מסך כל ההפסדים כאמור או על 50% מהכנסתה החייבת של החברה הקולטת, לפי הנמוך (הוראה דומה קיימת בסעיף 105ה לגבי חברה מתפצלת עם מגבלה לתקופה של חמש שנות מס החל ממועד הפיצול).

לאחר התיקון:

- מגבלת קיזוז ההפסדים, ביחס להפסדי החברה הקולטת בלבד, לא תחול במקרים בהם החברה הקולטת מחזיקה במלוא הזכויות בחברה המעבירה (חברת בת), ושווי החברה הקולטת האם עולה על פי 9 משווי חברת הבת.
- הרציונל:** במקרה שמתמזגות חברת אם וחברת בת, ושווי חברת האם עולה באופן ניכר על שווי חברת הבת, ולחברת האם הפסדים ניכרים, חלו מגבלות על חברת האם על אף שהמיזוג לא יצר לה יתרון כלשהו לעניין ניצול ההפסדים.

שינויים רוחביים – צמצום מגבלות לעניין קיזוז הפסדים

לאחר התיקון:

- לגבי פיצול חברות, בוטלה מגבלת קיזוז ההפסדים (ביטול סעיף 105ה במלואו).
הרציונל: בעוד שעצם המיזוג בין החברות הוא שמאפשר את קיזוז ההפסדים, הרי שבפיצול לחברה חדשה, מקור ההפסדים ומקור הפעילויות המפוצלות הוא באותה חברה, ועצם הפיצול אינו הדבר שמאפשר את קיזוז ההפסדים.

שינויים רוחביים – השוואת המגבלות בעניין קיזוז הפסדים

הדין עובר לתיקון:

- בסעיף 103 כ לפקודה (מיזוג בדרך של החלפת מניות) לא הייתה מגבלה לעניין קיזוז הפסדים לפיה לא יותר קיזוז רווח או הפסד שנוצר עקב מכירת מניות החברה הנעברת .
- לגבי סוגים אחרים של שינויי מבנה, נקבעה מגבלת קיזוז הפסדים לתקופה של חמש שנים על המניות המועברות (סעיף 104ח(ד)(1) - החלפת מניות תמורת הקצאת מניות הנסחרות בבורסה או שנתיים בהעברות נכס לפי סעיפים 104-א-104 ג (סעיף 104ה(ג)).

לאחר התיקון (הוספת ס"ק (ב1) ו-(ב2) לסעיף 103 כ ותיקון 104ה(ג)):

- "רווח או הפסד שנוצר עקב מכירת מניות החברה הנעברת בידי החברה הקולטת לא יותר לקיזוז בשנת המס שבה חל מועד המיזוג ובמשך שנתיים שלאחריה, כנגד הפסד או רווח בחברה הקולטת, והכול לפי סעיף 28, 29 או 92, לפי העניין, ובשלוש השנים הבאות לא יותר לקיזוז רווח או הפסד שנוצר עקב מכירת המניות כאמור כנגד רווח או הפסד שנוצר ממכירת נכסים שיום רכישתם קדם למועד המיזוג."

שינויים רוחביים – שינוי מבנה לאחר שינוי מבנה בתקופת המגבלות

הדין עובר לתיקון:

- שינוי מבנה נוסף שנעשה בחברה בתקופת המגבלות היה אפשרי רק בכפוף לקבלת אישור מיוחד מרשות המיסים. למעשה, אישורים כאלה היו ניתנים בצמצום על ידי רשות המיסים תוך הארכת תקופת המגבלות משנתיים לארבע שנים (ראו למשל החלטות מיסוי 7/08, 4509/10, 6527/10, 8898/10).

לאחר התיקון (הוספת סעיף 1105 לפקודה):

- נוסף פרק חמישי לחלק ה-2 לפקודה אשר מאפשר השתתפות בשינוי מבנה נוסף גם במקרה של הפרת תנאי שינוי המבנה הקודם, בכפוף לכך ששינויי המבנה הנוספים יעשו לתכלית עסקית וכלכלית ולא יפתחו פתח להתחמקות מתשלום מס. יידרש אישור המנהל לשם ביצוע שינוי מבנה נוסף, שיינתן על פי בקשה שתוגש לו לפני שינוי המבנה הנוסף.
- הרציונל: במקרים רבים, שינויי מבנה נוספים נותנים מענה לצורך עסקי מהותי של החברות ולא מונעים בהכרח משיקולי מס, והכול תוך שמירה על עקרון הבעלות הכלכלית בנכסים המועברים.

שינויים רוחביים – שינוי מבנה לאחר שינוי מבנה בתקופת המגבלות

לאחר התיקון – הוראות מיוחדות:

- ההוראות החדשות לא יחולו לעניין מיזוג שחברה שהשתתפה במיזוג קודם מבקשת להשתתף בו במהלך תקופת המגבלות של המיזוג הקודם, מפני שההסדר בעניין רצף מיזוגים כבר מוסדר במסגרת ההגדרה "שרשרת מיזוגים" בסעיף 103 לפקודה, והוא נותר על כנו גם לאחר התיקון.
- כמו כן, ההוראות החדשות לא יחולו לגבי שינוי מבנה בהחלפת מניות לפי סעיף 104 ח.

שינויים רוחביים – ביטול דרישה למתן אישור מראש מהמנהל

הדין עובר לתיקון:

- דחיית אירוע המס בשל מיזוג בדרך של החלפת המניות (סעיף 103כ) או בשל פיצול אנכי (סעיף 105א(2)), תלוי במתן אישור מראש מאת מנהל רשות המסים.
- הוראה זו יצרה חסם משמעותי אשר הביא להכבדת הנטל הביורוקרטי ולעיכובים בביצוע שינויי מבנה.

לאחר התיקון (תיקון סעיפים 103כ(ב)(2) ו-105ג(13)):

- בוטלה הדרישה לאישור מראש של שינוי המבנה וניתן להסתפק בדיווח לפקיד השומה בתוך 30 יום ממועד המיזוג, כאמור בסעיף 103יט לפקודה.
- **חריגים:** במקרים מורכבים נותרה על כנה הדרישה לאישור מראש של המנהל, למשל בעת שינוי מבנה שבו החברה הקולטת היא חברה זרה (סעיף 103ג(7)(ב) לפקודה).

שינויים רוחביים - הקלה בתנאי התכלית העסקית

הדין עובר לתיקון:

- החברות המתמזגות מבקשות להתמזג לתכלית עסקית וכלכלית כאשר המטרה העיקרית של המיזוג הינו לאפשר ניהול ותפעול מאוחד של עסקיהן. קרי, החברות המתמזגות נדרשות להיות בעלות פעילות עסקית.

לאחר התיקון:

- החברות המתמזגות מבקשות להתמזג לתכלית עסקית וכלכלית כאשר המטרה העיקרית של המיזוג הינו לאפשר ניהול ותפעול מאוחד של פעילותן ולא דווקא פעילות עסקית –.
- לעניין "הפעילות הכלכלית" שהחברות נדרשות להמשיך בהן בתקופת המגבלות (לאחר מיזוג או פיצול), הובהר כי הכוונה לפעילות שההכנסות ממנה מתחייבות במס לפי:
 - סעיף 2(1) לפקודה;
 - סעיף 2 לפקודה למעט פסקה (1), ובלבד שהמנהל אישר מראש כי הן הכנסות הנובעות מפעילות כלכלית (תחולה אפשרית לעניין חברת החזקה או איגוד מקרקעין).

סעיף 103 - מיזוגים

סעיף 103 - שתי דרכים עיקריות למיזוג

מיזוג יכול להיעשות באחת משתי דרכים עיקריות:

1. "מיזוג סטטוטורי" – (סעיף 103ב ואילך)

העברת כל הנכסים וההתחייבויות של חברה או של מספר חברות ("חברה מעבירה") לחברה אחרת ("חברה קולטת"), תוך חיסול החברה המעבירה ללא פירוק, בהתאם לצו מיזוג של בית משפט מחוזי (סעיף 351 לחוק החברות) או בהתאם לפרק הראשון בחלק השמיני בחוק החברות (הליך הכולל: הצעת מיזוג, אישור דירקטוריון ואסיפה כללית בכל אחת מן החברות המתמזגות, שליחת הודעה לרשם החברות ולנושי החברה, אישור המיזוג ע"י רשם החברות);

2. **החלפת מניות** - (סעיף 103כ)

העברה של 80% לפחות מן הזכויות בחברה או בכל אחת מהחברות ("חברה נעברת") לחברה אחרת בתמורה למניות שיוקצו בחברה האחרת, ובלבד שבעלי הזכויות והצדדים הקשורים להם, העבירו לחברה האחרת את כל זכויותיהם בחברה הנעברת ("חברה קולטת") – החברה הנעברת אינה מתחסלת.

סעיף 103 – איחוד תקופת המגבלות

הדין עובר לתיקון:

- תקופת המגבלות ("התקופה הנדרשת") היתה שונה לפי סוג המיזוג:
 1. במיזוג סטטוטורי - תקופה של שנתיים ממועד המיזוג;
 2. בהחלפת מניות - תקופה של שנתיים מתום שנת המס שבה חל מועד המיזוג.

לאחר התיקון:

- תקופה אחידה של שנתיים ממועד המיזוג. מועד המיזוג:
 - (1) מיזוג על פי צו מיזוג - תום שנת המס שבה ניתן צו המיזוג או תום שנת המס שקדמה לה, ובלבד שלא יקדם למועד הגשת הבקשה למתן צו המיזוג;
 - (2) מיזוג לפי הפרק הראשון בחלק השמיני לחוק החברות - תום שנת המס שבה חל המיזוג, ובלבד שלא יקדם למועד החלטת האסיפה הכללית של כל אחת מהחברות המתמזגות לפי סעיף 320(א) לחוק החברות;
 - (3) מיזוג לפי סעיף 103 כ - מועד החלפת המניות;

סעיף 103 – תמורה במזומן לבעלי מניות של החברה המעבירה

הדין עובר לתיקון:

- בסעיף 103ג(4) נקבעה הגבלה ולפיה ככלל דחיית במס על מכירת זכויות במיזוג לא תחול אם שולמה תמורה במזומן בעת המיזוג. כלומר, קבלת תמורה במזומן מהווה הפרה של תנאי הזכאות לאי-חיוב במס.
- הגבלה זו נקבעה לאור ההנחה שקבלת תמורה במזומן מהווה **אינדיקציה למימוש כלכלי המצדיק חיוב במס**, להבדיל מקבלת תמורה בדרכים אחרות אשר אינן מעידות בהכרח על מימוש כלכלי.
- יצוין כי סעיף 103ד לפקודה כנוסחו לפני התיקון איפשר רכישת זכויות **מבעלי מניות מיעוט במזומן**, בתנאים שנקבעו בסעיף, אך מדובר בסעיף שתחולתו מוגבלת למקרים מסוימים בלבד (התנגדות המיעוט לצו המיזוג).

סעיף 103 – תמורה במזומן לבעלי מניות של החברה המעבירה

לאחר התיקון - תיקון סעיף 103ד(א):

- סעיף 103ד(א) לפקודה מאפשר, בכפוף לאישור המנהל, להעביר תמורה במזומן על ידי החברה הקולטת לכל אחד מבעלי הזכויות בחברה המעבירה (נוסף על המניות המוקצות בחברה הקולטת), בהיקף אשר לא יעלה על 40% מהתמורה הכוללת ובכפוף לתנאים שמטרתם לוודא כי אין מדובר בעסקת מימוש (החברות המתמזגות בבעלות נפרדת בעיקרה, העברת תמורה שווה לבעלי הזכויות בהתאם לחלקם היחסי בחברה המעבירה).
- לא תינתן הקלה כלשהי לגבי רכיב המזומן ששולם במיזוג והוא ימוסה במלואו במועד המיזוג.
- לגבי זכויות באיגוד מקרקעין ששולמה בעדן תמורה במזומן, החברה הקולטת תחויב במס רכישה מלא על פי חוק מיסוי מקרקעין.
- הזכויות ששולמה בעדן תמורה במזומן והמחיר המקורי שלהן יחושבו בהתאם ליחס שבין שווי התמורה ששולמה במזומן לשווי התמורה הכוללת שניתנה בעד כל הזכויות בחברה המעבירה.

סעיף 103 – תמורה במזומן לבעלי מניות של החברה המעבירה

לאחר התיקון (המשך) - תיקון סעיף 103 ד(א):

- יתאפשר לבעלי זכויות בחברה המעבירה לקבל תמורה מלאה במזומן מהחברה הקולטת, במקרה בו בעלי הזכויות וקרוביהם מכרו את כל מניותיהם בחברה המעבירה ולא קיבלו זכויות כלשהן בחברה הקולטת.
- הקלות אלה יחולו גם לעניין סעיף 103 כ (מיזוג בדרך של החלפת מניות).

הרציונל: תשלום חלק מהתמורה במזומן הוא כיום רכיב אפשרי גם בעסקאות מיזוג הנעשות לתכלית עסקית-כלכלית, ובפרט בתחום ההיי-טק.

סעיף 103 – יחסי הגודל בין החברות המתמזגות

הדין עובר לתיקון:

- לפי סעיף 103ג(6)(ב), נדרש לעמוד ביחסי שווי בין בעלי הזכויות בחברות המשתתפות במיזוג של 1:4, בכל תקופת המגבלות.
חריג: בתקנות מס הכנסה (הקלה ביחסי גודל בסוגי מיזוגים מסוימים), תשס"ג-2003, קבע שר האוצר סוגי מיזוגים בהם תחול הקלה ביחסי שווי במיזוג של 1:9 – חברות מו"פ, שליטה משותפת, אחיות, קולטת ציבורית.

לאחר התיקון:

- נדרש לעמוד ביחסי שווי בין בעלי הזכויות בחברות המשתתפות במיזוג של 1:9, רק בעת המיזוג.

סעיף 103 – פטור ממס רווחי הון במכירת מניות מוקצות במיזוג

הדין עובר לתיקון:

- אין התייחסות מפורשת - (ראו החלטת מיסוי 7715/10 – הענקת פטור ממס רווחי הון לפי סעיף 97(ב3) לאחר העברת מניות לחברה ישראלית לפי סעיף 104 ב לפקודה).

לאחר התיקון (הוספת סעיף 103(א4) ו- (ב4) לפקודה):

במכירת המניה החדשה לראשונה, בידי מי שהיה בעל זכויות בחברה המעבירה, יחול פטור לפי סעיף 97 לפקודה, רק אם בעל הזכויות האמור היה זכאי במועד המיזוג לפטור ממס, אילו מכר את המניה הישנה באותו מועד (כגון בעל מניות שהוא תושב חוץ).
תנאי זה לא חל על הפטור לפי סעיף 97(א5) (מתנה לקרוב).

סעיף 103 – פטור ממס רווחי הון במכירת מניות מוקצות במיזוג

לאחר התיקון (הוספת סעיף 103ו(א4) ו- (ב4) לפקודה):

הסדר ספציפי לפטור על מניות נסחרות לתושבי חוץ - "לא היה בעל הזכויות כאמור בפסקה (א4) זכאי, עובר למועד המיזוג, לפטור ממס כאמור באותה פסקה, והיה זכאי לפטור לפי סעיף 97(ב2) במועד מכירת המניה החדשה, יחויב במס בשיעור הקבוע בסעיף 91, חלק רווח ההון שהיה נצמח, אילו היתה המניה החדשה נמכרת לפני היום שבו היה זכאי בעל הזכויות האמור לפטור ממס לפי סעיף 97(ב2), ולא יותר מסכום רווח ההון במועד מכירת המניה";

רציונל: הוראה זו נועדה למנוע קבלת פטור ממס בידי מי שלא היה זכאי לכך מאחר שלולא המיזוג, לא היה עומד בתנאים לקבלת פטור.

סעיף 103 – ביטול הקלה במס רכישה לבעל זכויות באיגוד מקרקעין

הדין עובר לתיקון:

- בכל מקום שבו לא מתחייבת מכירה במס על שבח מחמת שינוי מבנה, תתחייב המכירה במס רכישה בשיעור של 0.5% משווייה.

לאחר התיקון (הוספת לסעיף 103ב(1) לפקודה):

- עקב האפשרות שניתנה לבעלי זכויות בחברה הקולטת למכור חלק מהזכויות שהוקצו להם במיזוג ללא אירוע מיוחד (כמו פירוק או פשיטת רגל) כבר במהלך תקופת המגבלות (במסגרת תיקון 242), נקבעה הוראה מיוחדת לעניין החיוב במס רכישה במקרה של מכירת זכויות בחברה הקולטת במהלך תקופת המגבלות לחברה הקולטת או לבעל זכות בחברה הקולטת, או לצד הקשור אליהם (כלומר מכירה שאינה מכירה לצד שלישי), אשר תחול במקרה שנמכרה במסגרת המיזוג זכות באיגוד מקרקעין.

סעיף 103 – ביטול הקלה במס רכישה לבעל זכויות באיגוד מקרקעין

לאחר התיקון:

- במקרה כזה, תחויב מכירת הזכויות באיגוד המקרקעין על ידי החברה הקולטת בהפרש שבין מס הרכישה שחל עליה במועד המיזוג (0.5%) לבין מס הרכישה שחל עליה, בהתאם לשווי המקרקעין שהוחזקו על ידי איגוד המקרקעין ערב המיזוג.
- ההפרש כאמור יחושב בהתאם לשיעורי מס הרכישה שחלו על פעולה באיגוד מקרקעין במועד המיזוג, והכול בצירוף הפרשי הצמדה וריבית ממועד המיזוג עד מועד התשלום.

הרציונל: במקרה זה, מוכר הזכויות באיגוד נתפס כמי שמכר זכויות באיגוד מקרקעין (אשר חייבות ממילא במס רכישה לפי חוק מיסוי מקרקעין), ולא כמי שביצע מיזוג אמיתי.

חריג: הוראה זו לא תחול על מכירת זכויות בחברה קולטת אשר בעת המכירה הייתה איגוד מקרקעין.

סעיף 104 – העברת נכסים תמורת מניות

סעיף 104 – העברת מלוא הזכויות בנכס

הדין עובר לתיקון:

- סעיף 104א לפקודה קובע כי אדם המעביר את מלוא זכויותיו בנכס לחברה, תמורת קבלת הזכויות הקיימות באותה חברה, לא יחויב במס אם התקיימו התנאים הקבועים בסעיף קטן (א) של אותו סעיף. לפי סעיף קטן (א)(1), נדרש כי "המעביר מחזיק במשך שנתיים לפחות מיום ההעברה זכויות המקנות לו לפחות 90% בכל אחת מהזכויות מהחברה".

לאחר התיקון (תיקון סעיף 104א(א)(1)):

- ס"ק (א)(1)(א) - המעביר מחזיק מיד לאחר יום ההעברה זכויות המקנות לו לפחות 90% בכל אחת מהזכויות בחברה;
- ס"ק (א)(1)(ב) - במהלך התקופה הנדרשת לא יפחת סך הזכויות שבהחזקתו של המעביר מ-25% מכל אחת מהזכויות בחברה (חריג להוראה ספציפית זו: חברה עתירת מו"פ, ובמהלך התקופה הנדרשת לא נמכרו זכויות בידי בעלי הזכויות בחברה האמורה, אשר היו בידיהם מיד לאחר יום ההעברה).

סעיף 104 – העברת מלוא הזכויות בנכס

הדין עובר לתיקון:

- סעיפים 104א(ב) לפקודה החריג את תחולת סעיף 104א לגבי נכס שהינו בבעלות שותפות או בבעלות משותפת של מספר בעלים.

לאחר התיקון

- ההוראה נמחקה בהשראת תיקון 221 לפקודה והחלת חלק ה-2 לפקודה גם על שותפויות רשומות.

הדין עובר לתיקון:

- סעיף 104א(ב1) לפקודה קובע כי אדם המעביר את מלוא זכויותיו בנכס לחברה שהיא איגוד מקרקעין או שהייתה לאיגוד מקרקעין לאחר העברת הנכס, יחולו הוראות הפטור בהקשר של העברת קרקע רק אם נבנה עליה בניין בתוך **ארבע שנים** ממועד העברה.

לאחר התיקון:

- הארכה **לחמש שנים** (תיקון דומה בהקשר של בעלים משותפים – סעיף 104ב(א)(4)).

סעיף 104 – העברת נכס בבעלות משותפת לחברה

הדין עובר לתיקון:

- לפי סעיף 104ב(א), בהעברת נכס בבעלות משותפת או נכס בבעלות שותפות לחברה, נדרש כי ההעברה תהא לחברה שהוקמה במיוחד לצורך כך מבלי שהיה לאותה חברה נכס אחר או פעילות אחרת באותו מועד או לפניו.
- המטרה היתה למנוע העברות של נכסים המשמשים בפעילות עסקית לחברה קיימת שלה הפסדים עסקיים, באופן שכתוצאה מההעברה יהיה ניתן לקזז הפסדים אלה כנגד רווחים שינבעו מפעילות הנכסים המועברים.

סעיף 104 – העברת נכס בבעלות משותפת לחברה

לאחר התיקון:

- תתאפשר העברת נכס גם לחברה קיימת, ובלבד שמיד לאחר ההעברה כל אחד מבעלי הזכויות בחברה האמורה יחזיק בחלק בזכויות החברה הזוהי לחלק שהיה לו בזכויות בחברה האמורה ולחלקו בנכס או בשותפות, לפני מועד ההעברה.

הרציונל: הדרישה לפיה העברת הנכס תיעשה לחברה חדשה בלבד, מהווה חסם לביצוע שינויי מבנה שלהם תכלית עסקית וכלכלית.

ראו החלטת מיסוי 2291/17 – העברת מניות לחברה קיימת לפי סעיף 104ב(א)(1)(ב) לפקודה (כנוסחו לאחר תיקון 242).

סעיף 104 – הקלות ב"הנפה" של מניות

הדין עובר לתיקון:

- סעיף 104ג מאפשר העברת מניות של חברה בת ("החברה המעבירה") בחברה נכדה, לחברת האם, בתנאי שחברת האם מחזיקה במלוא המניות בחברה המעבירה.
- הקלות המס ניתנו רק לפי הפקודה ולא לפי חוק מיסוי מקרקעין.

לאחר התיקון (תיקון סעיף 104(1)):

- הקלות המס יחולו גם לפי חוק מיסוי מקרקעין – קרי, בהעברת מניות של איגוד מקרקעין.
- בנוסף, החברה המעבירה תוכל להעביר את מניות החברה הנכדה לכל בעלי מניותיה באופן יחסי בהתאם לשיעור החזקותיהם בחברה המעבירה, בתנאי שמדובר בחברה אחת או יותר המחזיקה בכל הזכויות בחברה המעבירה.

סעיף 104ו – סעיפים אנטי תכנוניים

לאחר התיקון (סעיף 104ו):

- 104ו(א)(4) לפקודה – במכירת המניה בידי המעביר יחול פטור ממס כאמור בסעיף 97, או לפי סעיף 105ד(א), רק אם המעביר היה זכאי, עובר למועד העברת הנכס, לפטור ממס כאמור, אילו מכר את הנכס עובר למועד העברת הנכס; התנאי לפי פסקה זו לא יחול על פטור ממס כאמור בסעיף 97(א)(5).
- 104ו(ב) לפקודה - "מכר בעל מניות, במהלך התקופה הנדרשת, מניה של חברה אחת אשר קיבלה נכס בהעברה לפי סעיף 104ב(ו), או מניה של חברה מעבירה אשר העבירה נכס לפי הוראות אותו סעיף, בפטור ממס לפי סעיף 97, כאמור בסעיף קטן (א)(4), יראו את חלקו היחסי בעלות הנכס כאילו חולק לו כדיבידנד במועד העברת הנכס כאמור; הרציונל: למנוע מצב שבו מי שפטור ממס בגין ריווח הון, אך לא בגין דיבידנד, יעביר נכס לחברה אחרת במטרה למכור את המניה של אותה חברה בפטור ממס, שלא היה זכאי לו, לו היה מקבל את פירות הנכס כדיבידנד.

סעיף 104ז – סעיפים אנטי תכנוניים

לפני התיקון (סעיף 104ז): במקרה של הפרה -

- אם התברר כי לא נתקיים במועדו תנאי למתן ההטבות הקבוע בסעיפים 104א, 104ב או 104ג (להלן - הפרה), תהא העברת הנכס אשר לא חויבה במס בעת ההעברה, חייבת במס לפי סעיף 103 לפקודה בשינויים המחויבים או חייבת במס לפי **שווי השוק** של הנכס המועבר במועד הפרה, **לפי הגבוה**, אלא אם כן שוכנע פקיד השומה כי אי קיום התנאי נושא הפרה אירע בשל נסיבות מיוחדות שאינן בשליטתו של המעביר;

לאחר התיקון (סעיף 104ז):

- תחולה בלבדית לסעיף 103 לפקודה, היינו ביטול ההטבות למפרע וריבית והפרשי הצמדה ממועד העברת הנכס.

סעיף 104 – תשלום סכום במזומן בהחלפת מניות

הדין עובר לתיקון:

- עניינו של סעיף 104 לפקודה בהחלפת מניות, שבמסגרתה מועברות מניות, לרבות זכויות לרכישת מניות של חברה ("חברה נעברת"), בתמורה להקצאת מניות רשומות למסחר בבורסה, בחברה אחרת, בין בצירוף תמורה נוספת (מזומן) ובין בלעדיה. במקרה של תמורה נוספת, על המעביר לשלם מקדמה בשל הסכום במזומן שניתן תמורת המניות המועברות.

לאחר התיקון (הוספת ס"ק (א1) לסעיף 104ח(1)):

- בוטלה ההוראה על תשלום המקדמה בגין תמורה נוספת, ונוספו הוראות חדשות לפיהן:
 - 104ח(א1)(א) - לא יחולו לגבי בעלי הזכויות שקיבלו תמורה נוספת ההטבות הקבועות בסעיף זה, בקשר לאותה תמורה, והם יחויבו במיסים החלים לפי כל דין;
 - 104ח(א1)(ב) - הזכויות ששולמה בעדן תמורה במזומן והמחיר המקורי שלהן, יחושבו בהתאם ליחס שבין שווי התמורה ששולמה במזומן לשווי התמורה הכוללת שניתנה בעד כל הזכויות בחברה הנעברת.

סעיף 105 – פיצולים

סעיף 105 - שתי דרכים לפיצול

פיצול יכול להיעשות באחת משתי הדרכים הבאות:

1. "פיצול אופקי" – (סעיף 105א(1) לפקודה)

העברת נכסים והתחייבויות של חברה מתפצלת לחברה חדשה שהוקמה לצורך הפיצול והזכויות בה בידי אותם בעלי זכויות שבחברה המתפצלת וחלקו של כל בעל זכויות בחברה החדשה זהה לחלקו בחברה המתפצלת (פיצול חברה לחברה חדשה);

2. "פיצול אנכי" – (סעיף 105א(2) לפקודה)

העברת נכסים והתחייבויות של חברה מתפצלת לחברה חדשה שהוקמה לצורך הפיצול והיא בבעלות מלאה של החברה המתפצלת (פיצול חברה לחברת בת חדשה).

סעיף 105 – פטור ממס רווחי הון במכירת מניות בפיצול

הדין עובר לתיקון:

- אין התייחסות מפורשת.

לאחר התיקון:

- במכירת המניה החדשה לראשונה, בידי מי שהיה בעל זכויות בחברה המתפצלת, יחול פטור לפי סעיף 97 לפקודה, רק אם בעל הזכויות האמור היה זכאי במועד הפיצול לפטור ממס, אילו מכר את המניה בחברה התפצלת באותו מועד (כגון בעל מניות שהוא תושב חוץ).
- תנאי זה לא חל על הפטור לפי סעיף 97(א)(5) (מתנה לקרוב).

הרציונל: הוראה זו נועדה למנוע קבלת פטור ממס בידי מי שלא היה זכאי לכך מאחר שלולא המיזוג, לא היה עומד בתנאים לקבלת פטור.

הוראות מעבר ותחולה

הוראות מעבר ותחולה

תחולה

- תיקון 242 יחול על שינוי מבנה שמועד ביצועו מיום 6.8.2017 ("יום הפרסום").

תחולה על שינויי מבנה שבוצעו לפני יום הפרסום

- הקלות המס לפי תיקון 242 לגבי מגבלות ההחזקה בזכויות המוקצות, יחולו גם על שינויי מבנה שמועד ביצועם היה לפני יום הפרסום, ובלבד שהמגבלות שנקבעו בטרם התיקון לא הופרו לפני יום הפרסום וניתנה על כך הודעה למנהל. ההודעה למנהל תינתן עד תום תקופת המגבלות.

הוראות נוספות

- קיימות הוראות מעבר נוספות ויש לקבל ייעוץ ספציפי לפני כל עסקה.

טבלאות מסכמות

עיקרי תיקון 242 – טבלה מסכמת לסעיף 103ג

נושא התיקון	סעיף 103ג	לפני תיקון 242	לאחר תיקון 242
הקלה במטרת המיזוג (הרחבה אפשרית לחברות החזקה או איגודי מקרקעין)	103ג(1)(א)	החברות מבקשות להתמזג לתכלית עסקית וכלכלית כאשר המטרה העיקרית של המיזוג היא לאפשר ניהול ותפעול מאוחד של <u>עסקיהן</u> ;	החברות מבקשות להתמזג לתכלית עסקית וכלכלית כאשר המטרה העיקרית של המיזוג היא לאפשר ניהול ותפעול מאוחד של <u>פעילותן</u> ;
הימשכות הפעילות הכלכלית	103ג(3)	בחברה הקולטת נמשכת, בתקופה הנדרשת, הפעילות הכלכלית העיקרית שהיתה בכל אחת מהחברות המתמזגות ערב המיזוג; לעניין זה יראו פעילות כלכלית כפעילות שההכנסות ממנה מתחייבות במס או צפויות להתחייב במס, לפי העניין, לפי סעיף 2(1), או שההכנסות ממנה מתחייבות במס או צפויות להתחייב במס, לפי העניין, לפי סעיף 2 למעט פסקה (1) שבו, שהמנהל אישר כי הן הכנסות הנובעות מפעילות כלכלית כאמור; בקשה לאישור כאמור תוגש לפני המיזוג;	בחברה הקולטת נמשכת, בתקופה הנדרשת, הפעילות הכלכלית העיקרית שהיתה בכל אחת מהחברות המתמזגות ערב המיזוג; לעניין זה יראו פעילות כלכלית כפעילות שההכנסות ממנה מתחייבות במס או צפויות להתחייב במס, לפי העניין, לפי סעיף 2(1), או שההכנסות ממנה מתחייבות במס או צפויות להתחייב במס, לפי העניין, לפי סעיף 2 למעט פסקה (1) שבו, שהמנהל אישר כי הן הכנסות הנובעות מפעילות כלכלית כאמור; בקשה לאישור כאמור תוגש לפני המיזוג;
הקלה ביחסי הגודל בין החברות המתמזגות ומועד בדיקתם	103ג(6)(א)+(ב)	(א) סך הזכויות של כלל בעלי הזכויות בכל אחת מהחברות המשתתפות במיזוג, <u>בתקופה הנדרשת</u> , יהוו לפחות 10% משווי השוק של הזכויות בחברה הקולטת במועד המיזוג; (ב) שווי השוק של כל אחת מהחברות המשתתפות במיזוג לא יעלה על פי <u>ארבעה</u> משווי השוק של חברה אחרת המשתתפת במיזוג, והכל במועד המיזוג;	(א) סך הזכויות של כלל בעלי הזכויות בכל אחת מהחברות המשתתפות במיזוג, <u>במועד המיזוג</u> יהווה לפחות 10% משווי השוק של הזכויות בחברה הקולטת במועד האמור; (ב) שווי השוק של כל אחת מהחברות המשתתפות במיזוג לא יעלה על פי <u>תשעה</u> משווי השוק של חברה אחרת המשתתפת במיזוג, והכל במועד המיזוג;

עיקרי תיקון 242 – טבלה מסכמת לסעיף 103ג (המשך)

נושא התיקון	סעיף 103ג	לפני תיקון 242	לאחר תיקון 242
הוספת חובה פרוצדורלית לצורך ההטבות (ראו גם סעיף 103ט)	103ג(א7)[חדש]		הוגשו הדוחות והמסמכים שיש להגישם לפי סעיף 103ט(א):
הקלות בשינוי זכויות במהלך תקופת המגבלות	103ג(8)(א)+(א1)[חדש]	(א) כל אחד מבעלי הזכויות בחברות המשתתפות במיזוג מחזיק בתקופה הנדרשת בכל הזכויות שהיו לו מיד לאחר המיזוג בחברה הקולטת;	(א) כל בעלי הזכויות בחברות המשתתפות במיזוג מחזיקים יחד, <u>מיד לאחר המיזוג</u> , במלוא הזכויות בחברה הקולטת, <u>ובמהלך התקופה הנדרשת לא יפחת סך הזכויות המוחזקות בידי בעלי הזכויות האמורים, כולם או חלקם, מ-25% מכל אחת מהזכויות בחברה הקולטת;</u> (א1) תקופת המגבלות אינה חלה על חברת אם שמחזיקה במלוא הון המניות של חברת בת.
ביטול ההקלות לתקופת המגבלות בשל תיקון סעיף 103ג(8)	103ג(9)	על אף האמור בפסקה (8), אם התקיים אירוע מהאירועים המפורטים בפסקאות משנה (א) עד (ג) לא יראו בכך שינוי בזכויות לאחר המיזוג, ובלבד שבשום מועד במהלך התקופה הנדרשת לא יפחתו זכויותיהם של מי שהיו בעלי זכויות בחברות המשתתפות במיזוג מ-51% מכל אחת מהזכויות בחברה הקולטת: (א) אחד או יותר מבעלי הזכויות בחברות המתמזגות מכר במכירה מרצון, בתקופה הנדרשת, פחות מ-10% מהזכויות שהיו לו בחברה הקולטת מיד לאחר מועד המיזוג, או - אם הסכימו בעלי הזכויות האחרים - אחוז גבוה יותר, ובלבד שסך הזכויות הנמכרות מאת כלל בעלי הזכויות לא יעלה על 10% מכלל הזכויות בחברה, לפני ההקצאה למי שלא היה בעל זכויות לפני המיזוג; (ב) הוקצו מניות חדשות למי שלא היה בעל זכויות בחברה לפני ההקצאה בשיעור שאינו עולה על 25% מהון המניות לפני ההקצאה;	נמחק

עיקרי תיקון 242 – טבלה מסכמת לסעיף 103ד

נושא התיקון	סעיף 103ד	לפני תיקון 242	לאחר תיקון 242
מתן אפשרות לתמורה במזומן לבעלי מניות בחברה המעבירה: - תמורה מלאה במזומן, לא רק לבעלי מניות מיעוט	103ד(א)	(א) על אף האמור בסעיף 103ג(4), אם נקבע בצו המיזוג כי <u>בעלי מניות מיעוט</u> בחברה מעבירה, שהתנגדו לצו המיזוג בבית המשפט, יקבלו תשלום במזומנים בתמורה למניותיהם בחברה המעבירה ולא יקבלו זכויות כלשהן בחברה הקולטת, לא יהיה בכך כדי לשלול את ההטבות הקבועות בפרק זה, ובלבד שההטבות האמורות לא יחולו לגבי בעלי מניות המיעוט שקיבלו תשלום כאמור, והם יחוייבו במסים החלים לפי כל דין; לענין סעיף קטן זה - "בעלי מניות מיעוט" - בעלי מניות שלכולם יחד אין יותר מ- 25% מזכות כלשהי בחברה ושארף אחד מהם אינו קרוב של אדם שיש לו מניות בחברה הקולטת לאחר מועד המיזוג;	(א) על אף האמור בסעיף 103ג(4) ו-(5), רשאים בעלי זכויות בחברה מעבירה לקבל תמורה במזומן מהחברה הקולטת, בתמורה לזכויותיהם בחברה המעבירה, ולא יהיה בכך כדי לשלול את ההטבות הקבועות בפרק זה, ובלבד שבמהלך המיזוג התקיימו שני אלה: (1) בעלי הזכויות וקרוביהם מכרו את כל מניותיהם בחברה המעבירה; (2) בעלי הזכויות וקרוביהם לא קיבלו זכויות כלשהן בחברה הקולטת.

עיקרי תיקון 242 – טבלה מסכמת לסעיף 103ד (המשך)

נושא התיקון	סעיף 103ד	לפני תיקון 242	לאחר תיקון 242
תמורה במזומן (בנוסף למניות), עד 40% מסך התמורה שהתקבלה	103ד(א1)[חדש]		(א1) על אף האמור בסעיף קטן (א), רשאים בעלי זכויות בחברה מעבירה לקבל תמורת זכויותיהם, נוסף על המניות שהקצתה החברה הקולטת במהלך המיזוג, גם תמורה במזומן מאת החברה הקולטת, ולא יהיה בכך כדי לשלול את ההטבות האמורות בפרק זה, והכול אם מתקיימים כל אלה: (1) ניתן לכך אישור המנהל על פי בקשה שהוגשה לו לפני מועד המיזוג; (2) במהלך המיזוג שילמה החברה הקולטת לכל אחד מבעלי הזכויות בחברה המעבירה תמורה במזומן בשיעור שווה בהתאם לחלקו היחסי בזכויות בחברה המעבירה, שאינו עולה על 40% מסך התמורה שניתנה לו; (3) החברה הקולטת, בעלי הזכויות בה או צד הקשור אליהם אינם מחזיקים, ערב המיזוג, בזכויות בחברה המעבירה בשיעור של 10% או יותר; (4) החברה המעבירה, בעלי הזכויות בה או צד הקשור אליהם אינם מחזיקים, ערב המיזוג, בזכויות בחברה הקולטת, בשיעור של 10% או יותר.
- מיסוי מלא של רכיב המזומן	103ד(א2)[חדש]		(א2) <u>התקבלה תמורה במזומן</u> כאמור בסעיף קטן (א) או (א1) - (1) לא יחולו לגבי בעלי הזכויות שקיבלו תמורה כאמור ההטבות הקבועות בפרק זה, בקשר לאותה תמורה, והם יחויבו במסים החלים לפי כל דין; (2) החברה הקולטת תחויב, לגבי זכויות באגוד מקרקעין ששולמה בעדן תמורה במזומן, במס רכישה לפי חוק מיסוי מקרקעין;

עיקרי תיקון 242 – טבלה מסכמת לסעיף 104א

נושא התיקון	סעיף 104א	לפני תיקון 242	לאחר תיקון 242
הקלות בעניין המגבלות בהעברת מלוא הזכויות בנכס – הסרת מגבלת דילול לגבי חברות מו"פ	104א(1)	אדם המעביר את מלוא זכויותיו בנכס לחברה, תמורת קבלת הזכויות הקיימות באותה חברה, לא יחוייב במס לפי פקודה זו או לפי חוק מיסוי מקרקעין, לפי הענין, אם נתמלאו כל אלה: (1) המעביר מחזיק <u>במשך שנתיים לפחות מיום ההעברה</u> זכויות המקנות לו <u>לפחות 90%</u> בכל אחת מהזכויות בחברה; (2) החברה מחזיקה בנכס שהועבר אליה במשך שנתיים לפחות מיום ההעברה;	אדם המעביר את מלוא זכויותיו בנכס לחברה, תמורת קבלת חברה, לא יחוייב במס לפי פקודה זו או לפי חוק מיסוי מקרקעין, לפי הענין, אם נתמלאו כל אלה: (1) המעביר מחזיק <u>מיד לאחר יום ההעברה</u> זכויות המקנות לו <u>לפחות 90%</u> בכל אחת מהזכויות בחברה; (ב) <u>במהלך התקופה הנדרשת לא יפחת סך הזכויות שבהחזקתו של המעביר מ-25% מכל אחת מהזכויות בחברה</u>, אולם הוראות פסקת משנה זו <u>לא יחולו אם הועבר הנכס לחברה עתירת מו"פ... ובמהלך התקופה הנדרשת לא נמכרו זכויות בידי בעלי הזכויות בחברה האמורה</u>, אשר היו בידיהם מיד לאחר יום ההעברה. (2) החברה מחזיקה בנכס שהועבר אליה בתקופה הנדרשת;
ביטול טכני לאור החלת חלק ה-2 לפקודה על שותפויות	104א(1)	האמור בסעיף קטן (א) לא יחול לגבי נכס שהינו בבעלות שותפות או בבעלות משותפת של מספר בעלים.	נמחק

עיקרי תיקון 242 – טבלה מסכמת לסעיף 104א (המשך)

נושא התיקון	סעיף 104א	לפני תיקון 242	לאחר תיקון 242
הארכת פרק הזמן להשלמת בנייה על קרקע המועברת לאיגוד מקרקעין	104א(ב1)	הועבר נכס לחברה שהיא איגוד מקרקעין או שהיתה לאיגוד מקרקעין לאחר העברת הנכס, יחולו הוראות סעיף קטן (א), ובלבד שהועברו מלוא זכויותיו של המעביר בנכס, ואם הנכס המועבר הוא קרקע, הושלמה בניית בנין על אותה קרקע בתוך 4 שנים ממועד ההעברה, בהתאם לתנאים שקבע המנהל;	הועבר נכס לחברה שהיא איגוד מקרקעין או שהיתה לאיגוד מקרקעין לאחר העברת הנכס, יחולו הוראות סעיף קטן (א), ובלבד שהועברו מלוא זכויותיו של המעביר בנכס, ואם הנכס המועבר הוא קרקע, הושלמה בניית בנין על אותה קרקע בתוך 5 שנים ממועד ההעברה, בהתאם לתנאים שקבע המנהל;

עיקרי תיקון 242 – טבלה מסכמת לסעיף 104ב

נושא התיקון	סעיף 104ב	לפני תיקון 242	לאחר תיקון 242
מתן אפשרות להעברת נכס משותף גם לחברה קיימת	104ב(א)	שותפים בשותפות או בעלים משותפים הגורמים להעברת מלוא זכויותיהם בנכס שבבעלות השותפות או המעבירים את מלוא זכויותיהם בנכס שבבעלותם המשותפת, לפי העניין, לחברה, והכל תמורת הקצאת מניות בלבד באותה חברה, לא יחוייבו במס לפי פקודה זו או לפי חוק מיסוי מקרקעין, לפי העניין, אם התקיימו כל אלה: <u>לחברה שהוקמה במיוחד לצורך כך ולא היה לאותה חברה נכס אחר או פעילות אחרת באותו מועד או לפניו</u>, והכל תמורת הקצאת מניות בלבד באותה חברה, לא יחוייבו במס לפי פקודה זו, לפי חוק תיאומים בשל אינפלציה או לפי חוק מס שבח מקרקעין, לפי העניין, אם התקיימו כל אלה:	שותפים בשותפות או בעלים משותפים הגורמים להעברת מלוא זכויותיהם בנכס שבבעלות השותפות או המעבירים את מלוא זכויותיהם בנכס שבבעלותם המשותפת, לפי העניין, לחברה, והכל תמורת הקצאת מניות בלבד באותה חברה, לא יחוייבו במס לפי פקודה זו או לפי חוק מיסוי מקרקעין, לפי העניין, אם התקיימו כל אלה:

עיקרי תיקון 242 – טבלה מסכמת לסעיף 104ב (המשך)

נושא התיקון	סעיף 104ב	לפני תיקון 242	לאחר תיקון 242
הקלות בעניין המגבלות בהעברת נכס משותף – החרגת חברות מו"פ (ראו גם סעיף 104א(1))	104ב(א)(1)	<u>במשך שנתיים לפחות מיום ההעברה</u>, חלקו של כל אחד מהשותפים או הבעלים המשותפים בכל אחת מהזכויות בחברה זהה לחלק שהיה לו בכל אחד מהנכסים שהועברו כאמור או לחלקו בשותפות, לפי הענין;	(א) הועבר הנכס לחברה שהוקמה במיוחד לצורך כך ולא היה לאותה חברה נכס אחר או פעילות אחרת במועד ההעברה או לפניו (בפסקה זו - חברה חדשה) - חלקו של כל אחד מהשותפים או הבעלים המשותפים בכל אחת מהזכויות בחברה, <u>מיד לאחר ההעברה</u>, זהה לחלק שהיה לו לפני ההעברה בכל נכס שהועבר כאמור או בשותפות, לפי העניין; (ב) הועבר הנכס לחברה שאינה חברה כאמור בפסקת משנה (א) (בפסקה זו - חברה קיימת) - בעלי הזכויות בחברה הקיימת היו, לפני ההעברה, בעלי הזכויות בנכס או בשותפות <u>ומיד לאחר ההעברה</u> החזיק כל אחד מהם בחלק בזכויות בחברה הקיימת הזהה לחלק שהיה לו בזכויות באותה חברה ולחלקו בנכס או בשותפות, לפי העניין, לפני ההעברה; (ג) <u>במהלך התקופה הנדרשת לא יפחת סך הזכויות המוחזקות</u> בידי בעלי הזכויות בחברה חדשה או בחברה קיימת, כולם או חלקם, כאמור בפסקת משנה (א) או (ב), <u>מיד לאחר ההעברה</u> כאמור באותן פסקאות משנה, מ-25% מכל אחת מהזכויות בחברה, אולם הוראות פסקת משנה זו <u>לא יחולו אם הועבר הנכס לחברה עתירת מו"פ... ובמהלך התקופה הנדרשת לא נמכרו זכויות בידי בעלי הזכויות בחברה האמורה</u>, אשר היו בידיהם מיד לאחר יום ההעברה;

עיקרי תיקון 242 – טבלה מסכמת לסעיף 104ב (המשך)

נושא התיקון	סעיף 104ב	לפני תיקון 242	לאחר תיקון 242
הארכת פרק הזמן להשלמת בנייה על קרקע המועברת לאיגוד מקרקעין (ראו גם 104א(ב1))	104ב(א)(4)	הועברה קרקע לחברה כאמור בסעיף קטן זה, ולאחר מכן הפכה החברה לאיגוד מקרקעין, יינתן הפטור הקבוע בסעיף זה רק אם הושלמה בניית בנין על אותה קרקע בתוך <u>4 שנים</u> ממועד ההעברה, בהתאם לתנאים שיקבע המנהל;	הועברה קרקע לחברה כאמור בסעיף קטן זה, שהיא איגוד מקרקעין או שהיתה לאיגוד מקרקעין בעקבות העברת הקרקע, יינתן הפטור הקבוע בסעיף זה רק אם הושלמה בניית בנין על אותה קרקע בתוך <u>5 שנים</u> ממועד ההעברה, בהתאם לתנאים שיקבע המנהל;
ביטול הוראה מיותרת בעקבות מתן האפשרות להעברת נכס משותף גם לחברה קיימת	104ב(ג)	יראו כחברה כאמור בסעיף קטן (א) גם חברה שהועבר אליה נכס לפי סעיף זה בעבר, כל עוד ממועד הקמתה של החברה ועד תום שנתיים מיום העברת נכס נוסף, לפי סעיף זה, התקיימו כל אלה: (א) בעלי הזכויות בחברה לא השתנו; (ב) היחס שבין שווי השוק של הזכויות שהוקצו לכל מעביר בשל העברת נכס נוסף לשווי הנכס הנוסף במועד העברתו, הוא כיחס שבין שווי השוק של חלקו של המעביר בכל הנכסים שהעביר לחברה לשווי השוק של החברה מיד לאחר ההעברה.	נמחק

עיקרי תיקון 242 – טבלה מסכמת לסעיף 104ב (סוף)

נושא התיקון	סעיף 104ב	לפני תיקון 242	לאחר תיקון 242
הקלות בשינוי זכויות במהלך תקופת המגבלות	104ב(ו)	חברה המעבירה נכס לחברה אחרת שבעלי הזכויות בה זהים לבעלי הזכויות בחברה המעבירה, וחלקו של כל בעל זכויות בה זהה לחלקו בחברה המעבירה (להלן - חברה אחות), לא תחוייב בעת ההעברה במס לפי פקודה זו, <u>לפי חוק התיאומים בשל אינפלציה</u>, או לפי חוק מס שבח מקרקעין, לפי הענין, <u>אם התקיימו כל התנאים שקבע שר האוצר בתקנות.</u>	חברה המעבירה נכס לחברה אחרת שבעלי הזכויות בה זהים לבעלי הזכויות בחברה המעבירה, וחלקו של כל בעל זכויות בה זהה לחלקו בחברה המעבירה (להלן - חברה אחות), לא תחוייב בעת ההעברה במס לפי פקודה זו או לפי חוק מיסוי מקרקעין, לפי הענין, <u>אם התקיימו שני אלה:</u> (א) במהלך התקופה הנדרשת לא יפחת סך הזכויות שמחזיקים בעלי הזכויות בחברה המעבירה ובחברה האחות, כולם או חלקם, מ-25% מכל אחת מהזכויות באותן חברות; (ב) התנאים שקבע שר האוצר.
	104ב(ו1) [חדש]		בעלי זכויות המחזיקים בזכויות הנסחרות בבורסה לא ייכללו במניין בעלי הזכויות לענין סעיפים קטנים (א)(1)(ג), (ב) או (ו), אלא אם כן היו, במועד העברת הנכס, בעלי שליטה; לענין זה, "בעל שליטה" - למעט קופת גמל וקרן נאמנות.

עיקרי תיקון 242 – טבלה מסכמת לסעיף 105ג

נושא התיקון	סעיף 103ג	לפני תיקון 242	לאחר תיקון 242
הקלות בשינוי זכויות במהלך תקופת המגבלות בפיצול אופקי	105ג(7)(א)	<u>מיד לאחר הפיצול ובמשך שנתיים ממועד הפיצול</u> יהיו לבעלי המניות של החברה המתפצלת בכל אחת מהחברות החדשות בפיצול על פי סעיף 105א(1) ובחברה המתפצלת הממשיכה אותן זכויות שהיו להם בחברה המתפצלת, ואותו חלק בכל אחת מהזכויות, והכל בסמוך למועד הפיצול;	<u>מיד לאחר הפיצול</u> יהיו לבעלי המניות של החברה המתפצלת בכל אחת מהחברות החדשות בפיצול על פי סעיף 105א(1) ובחברה המתפצלת הממשיכה אותן זכויות שהיו להם בחברה המתפצלת, ואותו חלק בכל אחת מהזכויות, והכל בסמוך למועד הפיצול; <u>אחת מהזכויות באותן חברות</u> ;
הקלות בשינוי זכויות במהלך תקופת המגבלות בפיצול אנכי	105ג(7)(ב)	<u>מיד לאחר הפיצול ובמשך שנתיים ממועד הפיצול</u> תחזיק חברה מתפצלת על פי סעיף 105א(2) במלוא הזכויות החדשה,	<u>מיד לאחר הפיצול</u> תחזיק חברה מתפצלת על פי סעיף 105א(2) במלוא הזכויות החדשה, <u>ובמהלך התקופה הנדרשת לא יפחת סך זכויותיה בחברה החדשה מ-25% מכל אחת מהזכויות באותה חברה</u> ;
דיווח תוך 30 יום מהפיצול חלף אישור מראש לגבי פיצול אנכי	105ג(13)	לפני הפיצול ניתן אישור המנהל כאמור בסעיף 105ח(ב), לתכנית הפיצול.	לעניין פיצול כאמור בסעיף 105א(1) - לפני הפיצול ניתן אישור המנהל כאמור בסעיף 105ח(ב), לתכנית הפיצול, <u>ולעניין פיצול כאמור בסעיף 105א(2) - הוגשו הדוחות והמסמכים שיש להגישם לפי סעיף 103יט(א)...</u>

עיקרי תיקון 242 – טבלה מסכמת לסעיף 105ג (המשך)

נושא התיקון	סעיף 105ג	לפני תיקון 242	לאחר תיקון 242
הארכת פרק הזמן להשלמת בנייה על קרקע המועברת לאיגוד מקרקעין	105ג(14)	היתה החברה החדשה או החברה המתפצלת איגוד מקרקעין, והועברה קרקע לחברה חדשה - אם הושלמה בניית בנין בהתאם לתנאים שיקבע המנהל על אותה קרקע שהועברה בתוך 4 שנים ממועד הפיצול.	היתה החברה החדשה או החברה המתפצלת איגוד מקרקעין, והועברה קרקע לחברה חדשה - אם הושלמה בניית בנין בהתאם לתנאים שיקבע המנהל על אותה קרקע שהועברה בתוך 5 שנים ממועד הפיצול.
ביטול המגבלות על קיזוז הפסדים בפיצול	105ה	(א) הפסד כאמור בסעיף 28 שהיה לחברה מתפצלת עד למועד הפיצול ושיוחס לכל אחת מהחברות כאמור בסעיף 105ד(ב), והוא ניתן להעברה לשנים הבאות, יותר לקיזוז כנגד הכנסת החברה החדשה או החברה המתפצלת, לפי הענין, החל משנת המס שלאחר הפיצול, ובלבד שבכל שנת מס לא יותר לקיזוז בכל חברה סכום העולה על 20% מסך ההפסד האמור או על 50% מההכנסה החייבת של החברה שבה הוא נמצא... (ז) חברה מתפצלת וחברה חדשה שהתחייבו בכתב בפני המנהל במועד הפיצול כי הבעלות בהן לא תשתנה במשך שנתיים מיום הפיצול, לא יוגבלו בקיזוז ההפסדים על פי סעיף זה; התחייבות כאמור בסעיף קטן זה תהווה תנאי לפיצול, ויראו את הפרתה כהפרת אחד התנאים המפורטים בסעיף 105ג.	הסעיף נמחק כולו

שאלות ?

[0722-405100](tel:0722-405100)

[054-2651516](tel:054-2651516)

meori@ampeli-tax.co.il

<http://www.ampeli-tax.co.il/>

תודה לכולם!

AMPELi
TAX LAW OFFICES